

SCHOOLWERKPLAN WIGO

1.1 Pedagogisch project

1.1.1 Situering van de school

De school behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs.

De volledige naam van de school luidt: *Gesubsidieerde Gemeentelijke Basisschool WIGO*.

Het schoolbestuur is het gemeentebestuur van ESSEN.

Dit betekent dat:

- De school als openbare instelling open staat voor alle kinderen, welke ook de levensopvatting van de ouders is.
- De vrije keuze van de cursus godsdienst of niet-confessionele zedenleer gewaarborgd is.
- Het onderwijs dat binnen onze school door de leraren aangeboden wordt, past in het kader van richtlijnen, vastgelegd door het gemeentebestuur in een door haar erkend pedagogisch project. Dit pedagogisch project bepaalt de aard van het onderwijsaanbod binnen onze school.
Alle andere participanten worden verondersteld het pedagogisch project te respecteren.
- Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs, rekening houdend met de vigerende onderwijswetgeving, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Het gemeentebestuur, als school, heeft dus een verregaande autonomie inzake vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs. Het pedagogisch project geeft vorm aan deze autonomie. Het is een uitermate belangrijk gegeven en een voortdurende verantwoordelijkheid van een democratisch verkozen gemeenteraad.

WIGO is een letterafkorting van **W**ildert **G**emeentelijk **O**nderwijs. De naam Wildert duidt op de deelgemeente waar de school gelegen is.

1.1.2 Fundamentele uitgangspunten

- a) De school wil een plaatselijke school zijn die zich richt naar ALLE kinderen
  - Zowel naar jongens als naar meisjes;
  - Zowel naar de beter als naar de minder begaafde kinderen
  - Komend uit alle sociale lagen van de bevolking;
  - Van eender welke godsdienstige, filosofische of politieke overtuiging;
  - Van eender welke afkomst, nationaliteit, ras ...Dit betekent dat de school respect wenst op te brengen voor ieder kind. Afzonderlijk, voor diens overtuiging en levenswijze en zich afzet van favoritisme, elitarisme, vooroordelen, discriminatie, racisme of indoctrinatie.
- b) De school heeft in de plaatselijke gemeenschap ook een sociale of maatschappelijke functie. Zij zal dit in de mate van het mogelijke en / of het wenselijke waarmaken door contacten, overleg en samenwerking met andere plaatselijke instanties, organisaties, verenigingen, groeperingen ...
De bedoeling is het kind te laten aanvoelen dat vanuit het gezin, de school en de gemeenschap aan zijn vorming en opvoeding EENDUIDEND gewerkt wordt om tot een evenwichtige ontplooiing te kunnen komen.
- c) De school heeft tot taak de totale persoonlijkheid van het kind te ontwikkelen. Zowel kennisverwerving als attitudevorming, lichamelijke als muzische aspecten dienen ontplooid en gevormd te worden.

- d) Naast het aandacht hebben voor belangrijke sociale aspecten zoals samenwerking en samenspel, meeleven en solidariteit, hulp en bijstand bieden, dient er ook oog te zijn voor het meer individualistisch aspect van het zich-goedvoelen met zichzelf, met de anderen (kinderen en volwassenen) en dit in een gezonde leefomgeving als onvervreemdbaar goed van elkeen.
- e) De school brengt de leerlingen de gedachte bij van het Europese burgerschap en vraagt aandacht voor het mondiale gebeuren en het multiculturele gemeenschapsleven.
Zij draagt eveneens de beginselen uit die vervat zijn in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en van het Kind en neemt er de verdediging van op.

1.1.3 Visie op basisonderwijs

Vanuit de fundamentele uitgangspunten trachten wij kwalitatief onderwijs te realiseren, rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van de kinderen en gerelateerd aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen als minimaal verplicht na te streven einddoelen, namelijk er zorg voor dragen dat zoveel mogelijk kinderen zoveel mogelijk basiscompetenties kunnen verwerven, waardoor een basis wordt gelegd voor hun persoonlijke ontwikkeling, hun maatschappelijk functioneren en hun verdere leven (= de "wereld").

Om deze einddoelen te bereiken dient er vooreerst gestreefd te worden naar een degelijk pedagogisch klimaat, een aangename leef- en werkcultuur en een voorbeeldig samenlevingsmodel.

Zoals bepaald in het Vlaams Decreet van februari '97 zal men bij de kinderen steeds op letten dat zij:

- beschikken over een positief zelfbeeld;
- gemotiveerd zijn;
- zelf initiatief nemen;

dat zij op het vlak van de algemene ontwikkeling volgende doelen nastreven:

- kunnen communiceren en samenwerken;
- zelfstandigheid aan de dag leggen;
- creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;
- zelfgestuurd leren.

Dat zij meer specifieke leerdoelen kunnen verwerven die geordend zijn volgens volgende leergebieden:

- lichamelijke opvoeding;
- muzische vorming;
- taal;
- wereldoriëntatie
- wiskunde.

Daar het schoolbestuur geopteerd heeft de leerplannen van O.V.S.G. te volgen om de ontwikkelingsdoelen en eindtermen te bereiken, willen wij ons ook aansluiten bij hun visie op basisonderwijs en hun kenmerken i.v.m. goed basisonderwijs.

Deze kenmerken zijn:

- samenhang
- totale persoonlijkheidsontwikkeling
- zorgverbreding
- actief leren
- continue ontwikkelingslijn

Besluit:

Voor het realiseren van deze eindtermen en ontwikkelingsdoelen zullen wij bij het uitschrijven ons schoolconcept rekening houden met bovenstaande maatschappij-, kind- en onderwijsvisie.

1.2 Schoolorganisatie en schoolfunctioneren

1.2.1 Criteria met betrekking tot het aanwenden van het lestijdenpakket

Het lestijdenpakket voor september wordt bepaald door het aantal ingeschreven kinderen op 1 februari.

A. KLEUTERSCHOOL

- Het totale pakket wordt benut voor het bepalen van het aantal kleutergroepen (deling van het totale pakket door 24)
- De overblijvende lestijden (= rest van de deling) worden aangewend voor een ambulante opdracht. Al naargelang de omstandigheden kan deze opdracht bestaan uit:
  - binnenklasdifferentiatie;
  - ondersteuning van de titularis bij specifieke activiteiten, zoals observatie en evaluatie;
  - kindvrij maken van de titularis om overleg mogelijk te maken;
  - hulp bieden, remediëren, bijsturen, ... van individuele of kleine groepjes kleuters (zorgverbreding)
  - ...
- De taak van de ambulante leerkracht wordt overlegd met het team en goedgekeurd door de schoolraad.

B. LAGERE SCHOOL

- De verdeling van het lestijdenpakket gebeurt op basis van volgende criteria (opgesteld in volgorde van prioriteit):
  - Voor de cursussen godsdienst en niet-confessionele zedenleer worden bijzondere leermeesters aangesteld.
  - Per leerlingengroep worden minimum 1,5 lestijden voorzien voor de bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding.
  - Vervolgens worden de nodige uren, afhankelijk van de school en / of klasgrootte en afhankelijk van de behoeften, voorbehouden voor het inrichten van een aanpassingsklas.
  - Het nog beschikbare pakket wordt, à rato van 24 lestijden, voorbehouden voor de indeling van de leerlingengroepen. (De deling door 24 bepaalt dus het aantal leerlingengroepen.)
  - Mogelijke restlestijden worden, in overleg met het team en na goedkeuring door de schoolraad ingevuld.
- Een voltijds ambt omvat minimaal 24, maximaal 28 lestijden lesopdracht. Lestijden, gepresteerd boven 24 lestijden worden beschouwd als plagelestijden. De overige uren zijn de leerkrachten kindvrij, maar ze kunnen wel aangewend worden voor besprekingen en voor overleg.
Het aantal plagelestijden voor deeltijdse ambten wordt bepaald in evenredigheid met een voltijds ambt.

1.2.2 Criteria met betrekking tot de indeling in leerlingengroepen.

A. KLEUTERSCHOOL

Voor de indeling in leerlingengroepen maken we onderscheid tussen de 2,5- en 3-jarigen en de 4- en 5-jarigen.

- 2,5- en 3-jarigen
  - Gezien de specifieke opvang wordt geopteerd om de nieuwe 2,5- of 3-jarige kleuters zoveel mogelijk in een aparte groep te begeleiden.

- In regel worden 3-jarige kleuters verdeeld over 2 min of meer even grote groepen. De samenstelling is evenwel heterogeen voor wat betreft de feitelijke leeftijd, het geslacht, de sociale achtergrond, het ontwikkelingsniveau, ...
  - Gezien op andere instapmomenten dan 1 september kleuters kunnen bijkomen, is het mogelijk dat bij het bovenstaande kleuters worden verschoven van de ene groep naar een andere.
  - 4- en 5-jarigen
Deze kleuters worden in min of meer even grote groepen ingedeeld, weliswaar rekening houdend met de kalenderleeftijd. Indien de groeps grootte dit niet toelaat, vervalt het criterium van de kalenderleeftijd.
- De samenstelling is evenwel heterogeen voor wat betreft de feitelijke leeftijd, het geslacht, de sociale achtergrond, het ontwikkelingsniveau, ...

B. LAGERE SCHOOL

- Voor de meeste lessen en activiteiten gebeurt de groepsindeling op basis van de kalenderleeftijd van de leerlingen (uitgezonderd zittenblijvers en leerlingen die vooruit zijn).
- Bij grote groepen leerlingen met dezelfde leeftijd worden 2 of 3 (...) parallelgroepen ingericht. Deze parallelgroepen worden heterogeen samengesteld bij de overgang naar een volgende klas, rekening houdend met:
  - een (ongeveer) evenredige verdeling jongens / meisjes;
  - het ontwikkelingsniveau van de kinderen, vastgesteld a.d.h.v. kindvolgsystemen, observaties en (schoolrijpheids)testen, zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel gebied. Leerlingen die opteren voor niet-confessionele zedenleer of voor een andere dan katholieke godsdienst, worden om organisatorische redenen bij elkaar geplaatst, afhankelijk van het aantal en leeftijd van deze leerlingen.
- Over de parallelgroepen heen kunnen klasoverstijgende activiteiten of lessen plaats vinden waarbij:
  - Op basis van een behaald niveau wordt gewerkt ; o.a. bij niveaulezen, bij zwemmen, bij het differentiëren (vorderingsgroepen),...
  - Toevallige, meer adequate groepeeringsvormen worden gehanteerd o.a. bij vervangingen van titularissen (ziekte, nascholing, ...), bij occasionele gebeurtenissen (vieringen, sportmanifestaties, integratieactiviteiten kleuterschool – lagere school).
- Zittenblijvers en nieuwkomers worden door de directie in een bepaalde klas geplaatst, na overleg in het M.D.O., met de ouders, met de titularissen, ...

1.2.3 Samenwerkingsvormen met andere scholen.

- Er is een samenwerking met een B.O. school uit de regio, nl. Berkenbeek, Nieuwmoersesteenweg 113B – Wuustwezel. Met deze school worden overlegmomenten voorzien voor het uitwisselen van ervaringen, het doorspelen van informatie over bepaalde leerlingen, het kennismaken met elkaars methodes en werkwijzen, ...
- Waar mogelijk, zal GON-begeleiding ingeschakeld worden om zowel leerlingen met een handicap als leerbedreigden te ondersteunen.
- Met de Europese gedachte in het achterhoofd vindt traditiegetrouw jaarlijks een uitwisseling plaats met basisschool “Zonnebloem”, Burg. Manderslaan 45 – Zundert (6de leerjaar) en bij speciale gelegenheden ook met de Grundschule, Schulstrasse 9 – Essen Oldenburg Duitsland
- Er bestaat ook een scholenband met Primer Scool Mooi Uitsig , Zuid-Afrika.

1.3 Pedagogische didactische aspecten

1.3.1 Wijze van evaluatie en rapportering.

Evaluatie

A. KLEUTERSCHOOL

Aan de hand van zowel toevallige als van gerichte observaties (observatielijsten) en van kindvolgsystemen worden de vorderingen van de kleuters geëvalueerd op de verschillende ontwikkelingsdomeinen en op het sociaal-emotioneel vlak. Daarnaast worden met hulp van C.L.B. schoolrijpheidstesten en, indien nodig, diagnostische onderzoeken uitgevoerd. Een erkende logopediste screent de kleuters naar uitspraak en mondelinge taalvaardigheid.

B. LAGERE SCHOOL

- De functie van evaluatie is drieërlei, namelijk:
  - 1) Op leerlingniveau: kunnen vaststellen of de leerling de beoogde doelstellingen bereikt, alsook kunnen constateren van zijn individuele vorderingen. Dit alles met het oog op remediëring, indien nodig.
  - 2) Op klasniveau: kunnen constateren waar de resultaten van de leerlingen zich bevinden t.o.v. een klasgemiddelde, een mediaan of een landelijk gemiddelde, met het oog op het bijsturen van het aanbod en in functie van differentiatie.
  - 3) Op schoolniveau: kunnen constateren waar de globale klas- of schoolresultaten zich bevinden t.o.v. een regionale of landelijke norm, alsook kunnen vaststellen of het onderricht op één of meerdere leergebieden voldoende voorbereidt voor de doorstroming van de leerlingen naar het voortgezet onderwijs. Dit met het oog op het bijsturen van het programma en het didactisch handelen.
- Het bovenstaande kan worden gerealiseerd via allerlei observaties en toetsen zoals:
  - 1) een leerlingvolgsysteem;
  - 2) periodieke toetsen na een thema, een project, een hoofdstuk, een tijdperk, een bepaalde periode ... ;
  - 3) overhoringen na een kleine leerstofhoeveelheid;
  - 4) scolaire toetsen zoals Igeantoeetsen en / of O.V.S.G.-toets einde 6de leerjaar ;Dit alles kan mondeling of schriftelijk, en omvat naast kennisinhouden ook vaardigheden en attitudes.
Zowel het product als het proces worden geanalyseerd en in bijzondere gevallen kan ook gedifferentieerd geëvalueerd worden.

Rapportering

- Rapportering gebeurt occasioneel of gepland. We denken hierbij aan toevallige gesprekken, overgangsbesprekingen, oudercontacten, maar ook aan schriftelijke mededelingen via briefjes of klasagenda en aan een periodiek rapport voor de lagere school.
- De bedoeling blijft allerlei informatie over de leerlingen door te geven aan de kinderen zelf, aan de ouders, de collega's, de directie, de externen (C.L.B.-medewerkers, G.O.N.-begeleiders, ...), ...
- Deze informatie beperkt zich niet tot uitsluitend kennisinhouden, vaardigheden en attitudes, maar ook adviezen in functie van aanpak, hulpverlening, studiemogelijkheden, ...
- Het periodiek rapport is het middel bij uitstek in de lagere school om ouders te informeren over de evolutie en de vorderingen van de leerlingen, zowel over de verschillende leergebieden als over leer- en levenshoudingen. Het wordt 4 keer per jaar meegegeven. De leergebieden worden cijfermatig beoordeeld, terwijl de leer- en levenshoudingen verbaal worden gerapporteerd. De rapportweergave is min of meer uniform opgesteld doorheen de hele school, zij het met specifieke aanpassingen per graad / klas.
- De observatielijsten, de grafieken, tabellen en klasoverzichten van kindvolgsystemen, de verslaggeving van M.D.O.- en overgangsbesprekingen worden bewaard in een dossier of in aparte bundels en worden jaarlijks doorgegeven naar de hogere klas.

1.3.2 Voorzieningen voor leerlingen met handicap en leerbedreigde kinderen.

- A. VOORZIENINGEN VOOR LEERLINGEN MET EEN HANDICAP
- Voorlopig is alleen een aangepast toilet voorzien binnen de school, maar er is een bereidheid om, al naargelang de soort handicap, de nodige voorzieningen en maatregelen te treffen om dergelijke leerlingen op te kunnen vangen (zowel naar aanschaf van materialen als naar organisatie toe).
- B. VOORZIENINGEN VOOR LEERBEDREIGDE KINDEREN
- Er worden lestijden uit het pakket voorzien voor het inrichten van een aanpassingsklas. Hiervoor worden ook specifieke materialen aangeschaft (REM-reeks, ...).
  - Als de mogelijkheid zich voordoet, zullen telkens aanwendingsplannen ingediend worden om extra omkadering voor zorgverbreding te kunnen bekomen.
  - Om leerbedreigden te ontdekken, worden, naast eigen observaties en toetsen, ook kindvolgsystemen gehanteerd.
  - Om gepaste remediërvormen te kunnen aanbieden, worden tijdens M.D.O.'s handelingsplannen opgesteld.
  - Op de M.D.O.'s kunnen externen, zoals het C.L.B., het revalidatiecentrum, de G.O.N.-begeleiding, logopedisten, ... worden uitgenodigd om het probleem gezamenlijk aan te pakken. De verslaggeving van dit overleg is terug te vinden in het apart dossier.
  - Om problemen te voorkomen worden op klasniveau allerlei initiatieven genomen zoals contractwerk, hoekenwerk, differentiatie, kringgesprekken, werkhoudingstrategieën, ...

1.4 Zorgbeleid

Wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen.

Het schoolteam engageert zich om samen te werken op het terrein van de leerlingenzorg. Hierbij hebben we aandacht voor 2 componenten.

→ De preventieve component

De school zal streven naar een optimaal welbevinden van elk kind in de school en in de klas. Een open sfeer, de relatie leerkracht – leerling en een vlotte wisselwerking tussen school en gezin staan hier centraal.

→ De persoonsgerichte component

De school wil leerlingen met problemen opvangen en begeleiden om het welbevinden van het kind te optimaliseren.

Om dit te bereiken worden de zorgtaken uitgevoerd op 3 niveaus

1. Coördinatie van zorginitiatieven binnen de school en de scholengemeenschap
2. Coachen en ondersteunen van het handelen van leerkrachten
3. Begeleiden van leerlingen

1. Coördinatie van zorginitiatieven binnen de school en de scholengemeenschap

De zorgwerking bestaat uit:

- Eerstelijnszorg: de titularis, de zorgcoördinator
- De collega-titularissen die zorg verstrekken vanuit de parallelklas
- CLB
- De directeur als adviseur

- Zorggroep: afvaardiging van leerkrachten + zorgcoördinator + directie

Binnen de scholengemeenschap:

- Coördinerende zorgcoördinator voor de 6 scholen
- Regelmatig overleg tussen de zorgcoördinatoren
- Uitwerken van gezamenlijke initiatieven
- Denkcel zorg CLB VNK
- Afvaardiging van onze pedagogisch adviseur, collega directeur en een zorgcoördinator

Klemtonen:

- Steeds vertrekkend vanuit het HGW-kader
- Rekening houden met de specifieke noden van de leerlingen en leerkrachten om van daaruit prioriteiten vast te leggen
- Organiseren van gestructureerd overleg: teamoverleg (multidisciplinair), personeelsvergadering met vast agendapunt, overlegmoment tussen klassen, middagoverleg zorggroep
- Streven naar gelijkgerichte pedagogisch-didactische aanpak
- Stimuleren van de ouderbetrokkenheid

2. Coachen en ondersteunen van het handelen van leerkrachten

- Klastitularis en leden van het zorgteam leggen hun deskundigheid samen om een goede oplossing te vinden voor de diverse problemen. Zij bespreken doelgerichte acties in een gezamenlijk overleg.
- We streven naar goede relaties binnen de zorgwerking door gestructureerd overleg en regelmatige evaluaties.

3. Begeleiden van leerlingen binnen het kader van het zorgcontinuüm

- Aandacht voor basiszorg voor alle kinderen (in de school, in de klas) met differentiatie indien nodig.
- Extra ondersteuning die leerlingen nodig hebben in geval van leerproblemen, leerachterstand, onvoldoende welbevinden, betrokkenheid of sociale vaardigheden.
- Aanbieden van extra uitdagingen, individuele leertrajecten voor anders- of meerbegaafde kinderen.
- We proberen voor zeer specifieke problemen van het leerbedreigde kind een individueel leertraject te maken, dit steeds afgetoetst binnen de draagkracht van de school.
- Elke zorgstap in het ontwikkelings-/leertraject van elk kind zal genomen worden vanuit een handelingsgericht zorgdenken: *'Wat heeft dit kind op dit moment in deze situatie (klas, school, leerkracht, gezin) nodig?'*

Gelijke onderwijskansenbeleid

De school genereert SES-lestijden uit de leerlingkenmerken zoals vastgelegd door de decretale overheid.

Op basis van de gegenereerde lestijden en de kenmerken waardoor ze gegenereerd worden, richt de school haar SES-lestijden in, geïntegreerd in het totale onderwijs- en zorgaanbod.

Dit doet de school door:

- zo ruim mogelijk zorguren te organiseren (rekening houdend met de organisatie van de klasgroepen),
- overzichtelijke info aan te bieden die toegankelijk is,
- de toegang tot de school laagdrempelig te houden (directie, leerkrachten en zorgverleners zijn gemakkelijk bereikbaar en aanspreekbaar),

- op zoek te gaan naar specifieke noden (op alle gebieden, kansarmoede, anderstaligheid,...), ondersteuning daarvoor en de effecten van genomen maatregelen na te gaan,
- de kosten voor onderwijs laag te houden
- ouderbetrokkenheid te verhogen door
- infomomenten te organiseren (klas- en schoolwerking, opvoedingsgerelateerde onderwerpen)
- overleg en individuele oudercontacten in te richten
- indien nodig de communicatie in aangepaste taal te voorzien of beroep te doen op tolken
- contactgegevens van alle betrokken onderwijs- en zorgkundigen mee te delen bij het begin van het schooljaar of bij inschrijving
- ouders te ondersteunen bij hun hulpvragen
- ouders te betrekken bij schoolactiviteiten
- contactmogelijkheden met de oudervereniging te optimaliseren